

ARBEIDS- OG
INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres ref
25/3212

Vår ref
25/03872-5

Dato
15. desember 2025

Høringssvar - endringer i arbeidsulykkebegrepet i folketrygdloven

Vi viser til høring av forslag til endringer av arbeidsulykkebegrepet i folketrygdloven, og til korrespondanse 5. desember om utsatt frist.

Forsvarsdepartementet (FD) har bedt om Forsvarets syn på forslaget.

Forsvaret skriver at de støtter AIDs mål om å etablere et mer tidsriktig og helhetlig arbeidsulykkebegrep, og at forslaget vil styrke rettsvernet og den operative evnen til Forsvarets personell. Forsvarets personell operer innenfor svært varierte operasjons- og arbeidsmiljø, som innebærer høyere risiko enn for mange andre yrker. Forsvaret mener de skisserte endringene i arbeidsulykkebegrepet, som tydelig skiller risikofylte tjenesteplikter fra den nye objektive rettslige standarden *livets alminnelige risiko*, vil bidra til et mer rettferdig og forutsigbart vern for arbeidstakerne i Forsvaret.

Samtidig peker Forsvaret på at flere presiseringer er nødvendige for å sikre et rettferdig og forutsigbart yrkesskadevern. Forsvaret mener at forarbeidene bør beskrive nærmere hva som skal forstås med «livets alminnelige risiko», slik at ikke rettspraksis utleder en ny relativistisk rettsregel. Forsvaret mener forarbeidene må tydeliggjøre retningslinjene for yrkesskade under «alminnelig trening», herunder «styrketrening» og «løpstrening», og hvordan grensedragningen fra «alminnelig trening» til «realistisk trening og øvelse» skal trekkes.

Forsvaret påpeker videre at organisasjonen er avhengig av et klart og forutsigbart regelverk som dekker personellet gjennom hele konfliktspekteret, og at det samme gjelder øvrige aktører i rammen av totalforsvaret. Bestemmelsens virkeområde bør derfor være klar og

Postadresse
Postboks 8126 DEP
0032 OSLO
postmottak@fd.dep.no

Kontoradresse
Glacisgata 1
regjeringen.no/fd

Telefon
23098000
Org.nr 972417823

Avdeling
Offentlig- og
privatrett

Saksbehandler
Astrid Johanne
Karstensen

forutsigbar i fred, krise og væpnet konflikt. Forsvaret påpeker at slike situasjoner kan tenkes å innvirke på begrepene «i arbeid» og «risiko ved arbeidet», slik at det erstatningsrettslige vernet blir uklart når sikkerhetssituasjonen, og dermed arbeidets karakter og oppgaver, endrer seg.

Forsvarsdepartementet slutter seg til disse innspillene fra Forsvaret.

Videre har Forsvaret i sitt brev til FD knyttet noen kommentarer til begrepet «i arbeid» og bestemmelsen virkekrets, som har skjæringspunkter til forslaget i notatet.

Forsvarsdepartementet videreformidler disse synspunktene på vegne av Forsvaret.

Forsvaret skriver for det første:

Forsvaret skiller seg fra andre arbeidsgivere ved at grensene mellom arbeid og fritid, for våre arbeidstakere, ofte er flytende. Personellet kan være kontinuerlig i tjeneste over lengre perioder, for eksempel under tokt, øvelser, under opptak og seleksjon, eller som del av forskjellige nasjonale og internasjonale bidrag. Tradisjonelle arbeidstids- og arbeidsplassbegreper reflekterer altså ikke virkeligheten for store deler av virksomheten vår.

Forarbeidene bør derfor presisere at vilkåret – i arbeid – må forstås funksjonelt, og ikke være bundet til tradisjonelle arbeidstidsdefinisjoner. Det avgjørende bør være om aktiviteten skjer i regi av arbeidsgivers styringsrett, eller militær kommandomyndighet, og om den springer ut av arbeidets art. Innforstått at skader som oppstår under pålagt tjeneste (herunder fysisk trening) eller øvelse bør anses å ha skjedd i arbeid, selv om de skjer utenfor ordinær arbeidstid eller på annet sted enn ordinær arbeidsplass.

Forsvaret nevner videre kurs og utdanningsperioder som eksempler på situasjoner hvor Forsvaret opplever at det ikke er helt klare skillelinjer mellom å være «i arbeid» og ikke.

Om bestemmelsens virkeområde skriver Forsvaret:

Forsvaret anbefaler at bestemmelsens virkeområde også inkluderer sivile markører, elever, lærlinger, personell deltagende i seleksjonsprosesser og andre deltakere som involveres i Forsvarets aktiviteter, enten det dreier seg om øvelser, seleksjonsprosesser eller undervisning. Skader blant denne gruppen har tidligere ført til uheldige og urimelige resultater i enkelte tilfeller, og det er viktig at disse personene får et likeverdig yrkesskadevern i tråd med ansattes rettigheter. Forsvaret gjennomfører hvert år omfattende seleksjoner, opptak og utdanningsløp som stiller store krav til fysisk og mental kapasitet: hvor unge mennesker settes til å gjøre enkelte ting de aldri har vært med på tidligere hvor det er viktig at eventuelle skader kan omfattes av arbeidsulykkebegrepet.

Forsvarsdepartementet støtter for øvrig forslaget fra AID. Vi stiller oss til disposisjon for det videre arbeidet.

Med hilsen

Severin Vikanes
Ekspedisjonssjef

Astrid Johanne Karstensen
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer